

Bang voor Spoken?

**Verhalenbundel
samengesteld door
Finn Audenaert**

Inhoud

- 11 Inleiding
- 17 Bruno Lowagie - Spookdiagram
- 18 Karel Smolders - Het huis dat zielen las
- 29 Finn Audenaert - Haiku 'Spook van zeven uur'
- 30 Tais Teng - De vuurjapon, een fabel van de Canarische Eilanden
- 50 F.P.G. Camerman - Wolkenzoon
- 60 Bruno Lowagie - De interventie
- 63 Martine Pauwels - De urn
- 83 Ruben De Baerdemaeker - Haiku 'Als de avond valt'
- 84 Finn Audenaert - Spookloos
- 89 Guido Eekhaut - Over de rivier
- 99 Laura Scheepers - De nevelheks
- 109 Charles van Wettum - Huize Vhoo Khoezz
- 123 Frank Roger - Veel liefs van de buren
- 136 Jaap Boekestein - De laatste dans in Théâtre d'Obscure
- 147 Bruno Lowagie - Seance
- 151 Ruben De Baerdemaeker - Haiku 'Dieren van de nacht'
- 152 Eveline van Dienst - Sp(r)ookjes
- 157 Finn Audenaert - Feel bad
- 182 Liesbeth Jochemsen - De hond in de pot

- 186 Luc Vos - Niet voor mij
- 189 Bruno Lowagie - Kattenkwaad
- 192 Finn Audenaert - Haiku 'Ook bang voor sporen'
- 193 Tim Therry - Opa Keelschors
- 206 Sabina Nina Stepanovic / Rose N Storm - De legende van Zmeu (fragment uit *Darkfalls*)
- 210 Luc Geeraert - Hart en ziel
- 219 Laura Scheepers - Wraak
- 234 Ruben De Baerdemaeker - Haiku 'Maanlicht zilvergrijs'
- 235 Mike Jansen - De poppenspeler van Durestad
- 244 Marceline de Waard - Het spook met de rode haren
- 254 Finn Audenaert - De strijd beslecht
- 262 Johan Klein Haneveld - Het Tasmaanse spook
- 273 Bruno Lowagie - De ballade van Sarah Winchester
- 275 Frank Beckers - Haiku 'Leve de winter!'
- 276 Hervé Suys - De beschermeling
- 279 Katrien Ricart - Koud marmer
- 283 Karel Smolders - Ghost with the wind
- 291 Ruben De Baerdemaeker - Haiku 'Een spook riep eens boe'
- 292 Frank Beckers - Waarom grote mensen geen spoken zien

- 295 Finn Audenaert - Poetsman
- 300 Bruno Lowagie - Dode mensen
- 303 Isabelle Plomteux - Amenophis Steketee
- 309 Ruben De Baerdemaeker - De waarzegster
- 318 Peter De Backer - Twee spoken
- 325 Luc Vos - Verandering
- 333 Bruno Lowagie - Schrijnwerk
- 335 Finn Audenaert - De melomaan en de vloek
- 345 Eddy C. Bertin en Brenda Bertin - Geestesverschijning
- 359 Frank Beckers - Haiku 'Niemand schrikt van mij'
-
- 361 Patrick Van de Wiele - Essay 'Spooky songs'
-
- 369 Finn Audenaert - Essay 'Het gouden tijdperk van het spookverhaal in de Angelsaksische landen'
-
- 617 Biografieën van de auteurs
- 629 Illustrator Felix Bosschaert
- 635 Dankwoord

Inleiding

Je herinnert je ongetwijfeld de eerste keer dat je een spook zag. Nee, niet online, op televisie of in een boek. In levenden lijve! Zoiets vergeet je niet. Ik neem je even mee naar hoe het voor mij begon...

Ik was zes en wist nog niet veel. Vader was groot en sterk, moeder zorgde voor haar kroost. Er was een lief, jonger zusje. Maar ik, ik was aan zee. Als jongen was ik astmatisch en moest ik meer dan een jaar in het Zeepreventorium in De Haan doorbrengen. Een waar kinderparadijs: er waren naast slaap- en leefvertrekken, een school en een ziekenhuis ook een speelplaats, veel sportterreinen, een heuse kinderboerderij en een enorme zandput. Volgens mijn ouders was ik een van de weinige kinderen die niet huilde toen het tweeweekelijkse bezoek afliep. Dat ik wel een flinke jongen was, zei mijn oom, die mijn ouders meestal naar de kust voerde.

Inderdaad, oom, dat kwam door Garibaldus, het zandspook. In tegenstelling tot zijn gruwelijke Duitse tegenhanger¹ was mijn Garibaldus eerder ontspannen. Ongetwijfeld de invloed van het befaamde Belgische zomerweer, dat eenieder tot mildheid stemt. Ik ontmoette de beste man (nou ja) toen ik de grote zandput wat verder uitdiepte. Zo'n ernstig karwei kon ik natuurlijk niet alleen aan; mijn vriend Louis uit Luik was ook van de partij. Ambitie hadden we wel! Deze put zou helemaal naar China leiden, al wist ik niet zo goed

.....
1 *Der Sandmann*, E.T.A. Hoffmann, 1917: In het begin van het boek herinnert Nathaniel zich hoe bang hij als kind was voor de zandman. Deze onverlaat stal de ogen van de kinderen die niet wilden gaan slapen en voedde ze aan zijn eigen kroost op de maan. Smakelijk!

waar het Middenrijk lag. De aanwijzing van mijn speelkameraad ('La Chine se trouve au milieu!') was niet erg precies. Details, nietwaar.

Het scheppen kostte best wat moeite. We hadden het er maar druk mee... Als we nu eens in stappen werkten? konden we bijvoorbeeld geen binnenzee maken? De put was al vrij diep, en China kon wel een uurtje wachten. Ik keek naar onze plastic emmertjes. Leeg. Hm. Ik knipoogde naar Louis, en hij knipoogde naar mij. Toen keken we tegelijk omhoog. De rand van de put tekende zich haarscherp af tegen de strakblauwe hemel. Ik tastte naar een emmer. 'Om het eerst boven met een emmer!' gilde ik.

Werd me dat een race. Ik was wat kleiner dan Louis, maar sneller. Halfweg de klim hijgden we. Uiteindelijk sleepten we ons naar boven, ons pijnlijk bewust van onze longen. Gelukkig lachte de zee ons toe. Wat een zicht! Het verveelde nooit. Zo ver hoefden we echter niet meer te stappen. Vlak bij de put was een kleine vijver, mooi afgeschermd met een houten hek. Een kinderarm en een emmer konden er net door...

Even later zaten we weer op de bodem van de put, twee emmers vol watervreugde naast ons. Intussen hadden we stevig honger gekregen. Hadden we boven maar bij een animator een appel of koek gehaald... Maar niet getreurd, Louis stelde voor om zandkoekjes te eten. Dat leek me wel wat. Alle ingrediënten waren voorhanden, en als Francofoon was Louis een ge-wel-di-ge kok. We legden onze spades plechtig opzij. Ken je sterktes: Louis ging aan de kook, ik ging lekker languit liggen en dwong een eenzame wolk in een speelse vorm. Een hond. Nee, een tijger!

'Les repas sont prêts.' Aha. Dat werd tijd. Louis vond dat hij recht had op het eerste koekje, en wie kon hem dat kwalijk nemen na zijn harde werk aan het fornuis. Verlekkerd stak hij het in zijn mond. Ik wilde net mijn honger stillen toen ik zag hoe Louis' ogen eerst heel groot en toen heel klein werden. Foute boel. Te weinig suiker, of zoiets. Ik schudde hem hevig door elkaar.

Pats! Een harde tik op mijn achterhoofd. Verdwaasd draaide ik me om. Uit mijn ooghoeken zag ik Louis als een levenloze pop neerploffen in het zand. ‘Wil je daar wel eens onmiddellijk mee stoppen, vervelend kereltje? *Ik* neem de boel wel over.’ Een levend laken sprong over mijn hoofd en drapeerde zich over Louis. Ooit had ik met mijn vader een aflevering van een politieserie gezien op televisie en daar lag ook een laken over iemands hoofd. Die persoon was dood. Ik begon te schreeuwen.

Het sprekende laken hoorde of zag niets. Het pompte amechtig op en neer boven Louis. Opeens spoten er zandkorrels door het laken heen. Huh, doorzichtig? Al kuchend kwam Louis rechtop zitten. Op zijn bovenlip zat een zandsnor. Een komisch gezicht, ondanks alles. Van opluchting begon ik te lachen. Jaja, een rollercoaster aan emoties. Dolle pret aan de kust, weet je wel.

Voor mij zaten nu twee vrienden, de armen innig om elkaars schouders. Het laken had een gezicht gekregen. ‘Jongens toch, jullie deden me schrikken. Zand eet je niet! Je snuift het.’ Hij boog over het zand, snuffelde even en snoof toen een heleboel zand op. Het stoof er langs zijn rug weer uit. ‘Grapje! Maar laat dit een les zijn. Laat zand zand zijn. Eten doe je boven.’

Hij wees beschuldigend naar de emmers. ‘En ik wil geen water in mijn kelder! Zeg me niet dat jullie een put naar China wilden graven.’ Louis en ik keken bedremmeld.

‘Ik *wist* het. Elk jaar gebeurt het wel een keertje. Wat is er toch zo bijzonder aan dat land?’

We moesten hem het antwoord schuldig blijven. Louis had nochtans wel op zijn beurt een vraag voor hem. ‘Monsieur Drap, quel est votre nom?’

‘Drab, drab, drab. Ik heb gezegd dat ik geen water wil. Het zand moet droog blijven. Mijn naam is Garibaldus, jongen. Negentiende generatie zandspook, door Marchullis de Hologige in de adelstand verheven.’ Hij stond op en maakte een dramatisch gebaar. ‘Ziehier mijn zandburcht.’

Ik knikte stilletjes. Het was allemaal een beetje veel. Chi-na, een binnenzee, zandkoekjes en – laat het ons zeggen zoals het is – een eigenwijs spook. Louis was blijkbaar wel *heel* duchtig tot leven gepompt, want hij kon geen minuut meer zwijgen.

‘Votre château de sable est un puits noble.’ Nu was mijn Frans wel goed, maar wie die Pwino was, wist ik niet. Pino, ja, die kende ik. Dat ontbrak er nog aan. Zo’n reuzengroot blauw verengeval. Van de weeromstuit kreeg ik zin in eten. Kip of zo. Tenslotte had ik niet eens een zandkoekje kunnen proeven. Het was stilaan tijd om op te krassen.

Ik ging staan, stofte opzichtig mijn korte broek af en schraapte mijn keel: ‘Het was heel gezellig – *très agréable, oui oui* – maar, eh, beste Garibaldus, de speeltijd is bijna voorbij. Straks komen ze ons zoeken en...’

Verschrikt hief het spook een arm, wat vrij amusant was, want hij had armen zo dun als spaghettislierten. ‘Nee nee, water in mijn kelder, tot daaraan toe, maar volwassenen, dat kan *echt* niet. Wie geen kind meer is, ziet mij als een verschrikkelijk monster in plaats van een onschuldig fris gestreken lakentje. Acht poten, drie koppen, een stekelstaart – enfin, jullie kennen dat wel van de tekenfilms. En dat maakt de grote mensenn bang natuurlijk! De laatste volwassene die zich in de put waagde, was een verdwaalde Duitse toerist vorig jaar. Hij riep steeds maar *Donnerwetter! Donnerwetter!* toen hij mij zag. De zon brandde nochtans ongenadig. Foute weersvoorspellingen kan ik niet hebben.’

Garibaldus huppelde op me toe en legde een vinger op mijn neus. ‘Ga nu maar naar de anderen toe, wijsneus, en blijf flink. Ik zal altijd over jou en je vriendje waken. Wij hebben nu een zandverbond.’ Hij nam een grote portie zand en wreef die door mijn haar. Ik besloot wijselijk om hem niet te stoppen. Louis onderging al even onderdanig de zanddouche.

Garibaldus zwaaide nog even en schoot toen de put in die Louis en ik geschept hadden. Misschien ging hij op zoek naar

een goede fles wijn om de nieuwe vriendschap te vieren. In zijn eentje.

Nu zijn Louis en ik niet van onze eerste deugnietrij gestorven, en was Garibaldus geen spook geweest, hadden we parmantig de emmers omgestoten. Maar ja, zandverbond he. Zoiets was heilig, dat wist elk kind. Zelfs loensende Kevin, die altijd drie toetjes at. Maar ik dwaal af.

Het begon stilaan te schemeren. We vatten de terugtocht aan. Ik had altijd gedacht dat Louis en ik de spil waren waar-rond het Zeepreventorium draaide, maar dat viel lelijk tegen. Toen we de deur van de eetzaal openden, keek een eenzame volwassene ons bedenkelijk aan. Er brandde maar één lamp meer in de hele ruimte. 'Er zijn nog wat restjes voor jullie.'

Louis en ik zaten wat mistroostig voor een bord erwten-prut. Net toen ik mijn eerste hap wilde nemen, veranderde de smurrie in appelmoes. Met worst! Die dekselse Garibaldus. Hij had zijn fles wijn snel soldaat gemaakt.

*

Beste lezer, ik hoop dat het jou even goed verging toen je bezoek kreeg van gene zijde, ter zand, ter zee of in de lucht! Samen met mijn medeauteurs, uitgever Johnny Bekaert en illustrator Felix Bosschaert wens ik jullie van ganser harte veel griezel- en schaterplezier met *Bang voor spoken?*

Spookdiagram

Het huis dat zielen las

Verder schrijf ik niets meer, alleen dit nog. Ik laat het hier achter, in dit huis. Het huis dat me teruggaf wat ik had verloren. Wars van subtiliteit. Kijk: de eerste verschijning liet lang op zich wachten, maar achteraf bekeken had het huis die tijd natuurlijk nodig.

Het huis? Ik kocht het in een opwelling. De wereld had me toch al uitgespuwd, dus waarom zou ik me er dan ook niet uit terugtrekken? Het huis ademde weemoed. Ik vond het aan het einde van mijn lijdensweg en een straat die doodliep op een bos. De mist, die de muren omarmde in dit stervende seizoen, hongerde naar vergeten jaren en vergeven daden. Een trechter van vocht op de voorgevel wees op een lekke dakgoot, een barst op een kreunend fundament, de golvende dakpannen op een vermoeid dakspant. De tijd sloopt langzaam, maar heeft geduld.

Ik wist niet waarom het huis een mantel van vage herkenbaarheid droeg. Ik was er nooit eerder geweest. Of was ik het gewoon vergeten? Er was tenslotte zoveel uit mijn geheugen geborsteld. Mijn verleden was een land achter de bergen: onzichtbaar en buiten bereik. Het ongeval had mijn eerste leven door de riool van de tijd gespoeld en mij het tweede geschenken. Vergiftigd, dat geschenk. Maar de verzekering schaarde zich aan mijn kant en overlaadde de bestuurder van de wagen in die stormnacht met schuld. Dat kwam mij goed uit, want mijn bankrekening was, ontdekte ik, bepaald geen schatkist. Met het verzekeringsgeld trok ik me wel even uit de slag.

En dus kocht ik dit huis van melancholie. Want de huur van mijn appartement bleek allang opgezegd. Niet erg, want

ik herkende het toch niet.

Het licht binnen was schamel, sijpelend uit archaische gloeilampjes, één peer per lichtpunt. De muren, behangen met seventies papier dat aan de hoeken krulde, kenmerkten zich door donkere rechthoeken die verdwenen schilderijtjes verraadden. Op dat ogenblik, nog vol pijn en metaal van de lawine aan operaties, ontbrak mij de moed voor een update. Dito voor het mufte meubilair. De eerste maanden diende het wel. Tijd genoeg.

En ikzelf? Wie was ik? Mijn zelfkennis hield op bij mijn naam. De eenzaamheid in het midden van dat gapende gat in mijn geheugen vrat aan mijn hart. Alsof niemand me ooit had gekend. Geen mens die langskwam in het ziekenhuis, bijvoorbeeld, of in het revalidatiecentrum. Een verpleegster maakte melding van een enkele bezoeker tijdens mijn comateuze dagen. Een zestiger, zei ze, onverzorgde baard, stond enkele minuten bij mijn bed. Mompelde wat, misschien een vloek of twee. Hij maakte zich niet bekend en droop meteen weer af. Daarna niemand meer. Geen familie, geen vrienden, nul. Had het met mijn partner te maken? Ik hoorde haar te missen, maar iemand missen die uit je geheugen is gevallen, dat lukt niet. Minder gebroken botten dan ik, vertelden de artsen, wel een geknakte schedel. Het leven had haar al verlaten voor de ambulance zich liet horen. Begraven nog voor ik de ogen weer opende. Ook zij had een naam, maar die zei me niets.

En dan dat appartement – waarvan ik al maanden achterliep met de huur. Iemand had het leeggehaald. Niet helemaal, gewoon de dingen die ertoe doen: computers, foto's, brieven, alles wat mijn geheugen op de rails kon zetten. Mijn schoonouders? Als ze nog leefden waren alle sporen gewist. Blijkbaar waren Jill – ze heette Jill – en ik nooit officieel getrouwd, dus op het stadhuis viel geen informatie te rapen. Ik had het raden naar haar graf.

De angst die de kop bij me opstak: wilde niemand me kennen? En waarom dan? Spande iemand zich in om mij te

isoleren? Zelfs een werkgever had ik niet. Of niet meer. Van-
daar mijn schamele inkomen en het belang van de financiële
reddingsboei die de verzekering me toegooide.

Wie was ik?

Twee weken duurde het dus, voor die eerste weeklacht.
Er was elektriciteit, maar nog geen internetaansluiting, dus
las ik een boek dat ik op een vergeten plank had gevonden.
De wereld van gisteren, Stefan Zweig. Ik dwaalde nog door zijn
Wenen van de belle époque toen de stem als een windvlaag
door het huis zuchtte. Het boek viel op mijn schoot en ik luis-
terde. In die stem, die na enkele seconden van rust weerkeer-
de, herkende ik heimwee en verdriet, maar geen woorden. Ik
merkte het kippenvel op mijn armen. Was dat de schrik die
het onbekende opwekte? Of mijn eigen leed dat ik herkende
in die vluchtige stem? Ik schudde het hoofd. Welke stem? Er
was niemand in dit huis, het moest de wind zijn die door een
kier of een open raam blies. Daar was ze weer: ijl, verloren,
een bries van weemoed.

Ik stond op en beklom de duistere trap. Ik checkte iedere
kamer, controleerde elk venster, speurde naar verborgen kie-
ren. Op zolder herhaalde ik de oefening. Niets, behalve een
touw dat gelust over een eenzame stoel lag. Intussen had de
stem de lippen alweer op elkaar. Ik was alleen, zoals altijd.

Ja, natuurlijk was het huis behekst. Onvermijdelijk.
Vooroorlogs, doorleefd vanwege al de generaties die het had-
den uitgewoond. Natuurlijk zuchtten de muren van mijn
bouwval onder de drama's die ze hadden doorstaan. Dat
werd mij duidelijk gemaakt, die dag dat ik het aankocht,
door dat manneke, het manneke dat zich nadien nooit meer
toonde. Het kleintje met een stoppelbaard, een sleetse baret
scheef op de halfkale schedel, de lippen naar binnen gekeerd
wegens het verdwenen gebit, de neus rood van de wind en je-
never, kin en wangen gerimpeld als kwam hij uit bad, het jas-
je, tig keer versteld, van een overall die hij vijftig jaar eerder

had gekocht en altijd gedragen, zwarte ogen die glommen van leven en nieuwsgierigheid en een rug, zo erg gebogen dat het leek of hij een bochel had als hij wandelde. Honderd jaar leek hij. Of ouder. Hij had iedereen gekend die in mijn huis woonde, zei hij. Iedereen. En o ja, er rustte een vloek op. Nee, geen echte, er was geen heks rond komen dansen om de stenen te vervloeken en je hoefde geen priester bij de nek te grijpen om de zaak te exorceren. Maar gelukkige mensen hadden hier niet gewoond. Drie hadden zich door de jaren heen verhangen. De eerste vlak na de Tweede Wereldoorlog, de tweede in de sixties en de laatste net voor de eeuwwisseling. Allemaal lang geleden. Maar, had hij gezegd, het huis ademt malheur. Malheur, had hij herhaald en hij had zich omgedraaid om van me weg te strompelen. Eén keer nog keerde hij zich om, tien stappen verder. *Pas op voor je huis*, zei hij. *Het leest je ziel. Net als die van de anderen.* Daarna zag ik hem niet meer terug, maar de oorwurm van zijn woorden vrat in de achtergrond altijd aan mijn gedachten.

De schreeuw van de volgende nacht schokte me. Die kwam duidelijk uit de mond van een kind dat verdronk in tranen. Ik verstarde een seconde. *Er is daar niemand.* Weer kwam het geluid uit een van de kamers boven. En het was een stem, deze keer, niet de kreet van een kerkuil of het blazen van de wind door een kier. Ik aarzelde, voelde het boek trillen in mijn hand. Ik liet het vallen. De ontkenning gierde door mijn bloed. Er was niets boven. Niemand. Zelfs geen meubels van vroegere bewoners. Ik sliep vooralsnog op de bank in de woonkamer. Boven woog enkel het stof der jaren.

De schreeuw herhaalde zich, sterker, bijna met aandrang, alsof hij mij aanmaande de trap te bestijgen. Terwijl ik dat deed vroeg ik me af of de psychiater een antwoord kon bieden. Kon je echt stemmen horen? Was dit mijn onderbewustzijn dat me riep? Herinneringen die zich een weg naar buiten klauwden?

Op de overloop schemerde een kind, nauwelijks zicht-

baar in het peertje van twintig watt. Een jongen, misschien halfweg de basisschool. Zijn gezicht was onduidelijk, wemlend in de schaduwen, maar de angst op dat gezicht, daar kon je niet naast kijken. Hij zat op de grond, de benen onder zich gevouwen, en schreeuwde. Ik hoorde een klap en zag het jongetje ineenkrimpen, en nog één, harder nog, en hij smakte tegen de plankenvloer, uit zijn mond een kreet van wanhoop en onverdunde angst. Eén keer krijste hij nog en dan deemsterde hij weg, als een mistbank die optrekt als je dichterbij komt. De gloeilamp knisperde en ging uit. Mijn hartslag ging crescendo in het totale duister. Er klonk nog een lach, honend, vol haat, en de woorden van een volwassen man door de oplosende mist, die ik niet kon verstaan.

Ik merkte dat ik stond te trillen van de schrik en de aan drang om te plassen vertelde me dat ik het bijna in mijn broek had gedaan. Op slag vond ik mezelf belachelijk. Alsof ik in gevaar was geweest. Mijn overspannen brein speelde me parten en ik was dus gewoon bang van mezelf. Idiot. Morgen die lamp vervangen door een LED en basta.

In het mistige ochtendlicht belde ik de psycholoog die me had begeleid tijdens mijn revalidatie. Die vond het hoogst merkwaardig, maar ze had er niet direct een verklaring voor. Ze had me eerder al verteld dat ik aan retrograde amnesie leed ten gevolge van mijn ongeluk, waardoor mijn herinneringen van voor de crash niet meer beschikbaar waren. Ik was ze kwijt. Permanent. Mijn ervaring was dus ofwel een lucide droom of een hallucinatie. Dat laatste had specifieke oorzaken die ze bij mij niet vond. Gewoon een wakende droom, meer niet. Geen zorgen.

Dus, onvermijdelijk, piekerde ik. Ik probeerde dat gepieker te ontvluchten door een wandeling in het bos dat mijn huis net niet inpalmde. Het tobben wandelde gewoon mee. Gek. Gek was ik aan het worden. En waarom niet? De retrograde amnesie kwam door de klap op mijn hersenen, dus wie weet welke schade had die oplawaai mij nog toegebracht? Daar lag het antwoord. Dat kon niet anders. Ik nam me voor

een afspraak te maken voor een MRI. Ze hadden vast iets over het hoofd gezien. Wat het ook was, het moest behandeld, en snel. Erger mocht het niet worden. Tumoren, die konden toch hallucinaties veroorzaken, niet? Ze konden zelfs een seriemoordenaar van je maken. Dus een schimmig spook kon ook wel.

Ik maakte een afspraak, maar het MRI-toestel had een wachtlijst van weken. Toen de avond viel werd ik onrustig en dus zocht ik de gezelligheid van een taverne op. Roezemoezende mensen, drank, licht en leven. Gezelligheid. Ik zocht op wat ik altijd ontvluchtte. Maar rond middernacht druppelde de zaak leeg en ik kon er bezwaarlijk overnachten. Ik wandelde naar huis, ineens onverklaarbaar angstig in het donker, deed de sleutel in het slot knarsen en knipte het povere licht aan. *Maak daar ook eens werk van in plaats van de hele dag te zitten niks.* Ik bleef even roerloos in de hal staan, mijn houding gespannen. *Stilte, graag.* Die stilte hing voelbaar in huis. Een balk in het dak kraakte. In de verte sloeg een kerkklok half één. Verder niets. Ik ontspande, zuchtte, slofte naar de sofa, zeeg erop neer.

Op de bovenverdieping giechelde iemand.

Een vrouw.

Ondanks mezelf greep de angst me naar de keel. Ik schudde mijn hoofd. Zat dat geluid in mijn stomme kop? Zo ja, dan wist het raad met akoestiek want het kwam duidelijk *van daarboven!* Diep ademhalen. Rust. Het is net als met vlieg-angst: je kunt bang zijn, maar je weet dat er geen reden voor is en bovendien haalt het niks uit. *Dus vort: ga kijken!*

Meer gegiechel. Ik dwong mezelf de trap op. Op de overloop was deze keer niets te zien, ook al door de kapotte lamp, maar het geluid werd intenser nu, er klonk plots iets van verzet in door. Het kwam uit de tweede slaapkamer. De lege kamer. Ik verstijfde toen het geluid schel werd en gelardeerd met afgrijzen. Een mannenstem mengde zich in de debatten, agressief, barbaars... triomfantelijk? Een stem die vaag bekend klonk. Mijn angst nam nu de overhand. Mijn hart

ratelde ongezond tegen mijn sternum. Wat gebeurde hier? Krankzinnig. Ik werd krankzinnig, toch? Mijn trillende hand duwde de deur open, te midden van wat nu klonk als een orgie van geweld.

Er stond een bed in het midden van de kamer, trillend in het maanlicht dat door het raam blies. En op dat bed, twee mensen. De vrouw: gillend om hulp, haar kleren verscheurd, naakt. De man: halfnaakt, bovenop haar, sloeg. En sloeg. En sloeg. *En sloeg*. Scheldend, brullend, tierend. Ik strompelde vooruit om de vrouw te hulp te schieten, de man van haar af te duwen. Maar toen ik hen bereikte ademde het huis – een fractie van een seconde. Een andere manier om het te beschrijven heb ik niet. Alsof de lucht even uitzette en dan weer kromp, steeds verder tot er amper een punt over was. Allemaal in minder dan een tel. Het bed verdween, het lawaai verstomde, de kamer was leeg.

Happend naar adem zakte ik in elkaar. Ik moest weg. Ik krabbelde overeind, duizelde, viel opnieuw, knalde met mijn kin tegen de plankenvloer, voelde bloed, trok mezelf op aan de deur, waggelde langs de overloop en viel ten slotte meer dan ik liep van de trap. Onderaan bleef ik liggen, happend naar adem. Nu pas voelde ik de kloppende pijn in mijn hoofd.

Wat gebeurde hier? Wat was er aan de hand? Met mij? Of met het huis? Wat ik gezien had speelde zich levensecht voor me af, al leek het geschilderd door een artiest met brede, wilde penseelstreken. Man noch vrouw had ik herkend. En toch had het op een huiveringwekkende manier vertrouwd aangevoeld. Waarom?

Een slapeloze nacht later belde ik mijn psychologe en maakte me druk omdat haar telefoon me naar voicemail stuurde. Toen ze me rond de middag terugbelde vermaalde ik de nachtelijke verschijning tot een onsamenhangend verhaal. Ze begreep het niet, deelde wat sussende doodoeners uit en maakte een afspraak voor een week nadien. Eerder kon niet. Ze gaf me stellig de indruk dat ze mijn gezeur beu was en dat ze me een aansteller vond.

‘Godverdomme,’ zei ik tegen het huis. Het huis zweeg en ik vroeg me af hoe ik de nacht kon ontspringen. Want die nacht besloep het huis steeds vroeger, deze tijd van het jaar. De volgende dagen beloofden de eerste nachtvorst, en dus was de nacht buiten doorbrengen geen optie. De kroeg? Eentje die tot het ochtendgloren openbleef? Een hotel? Waarom had ik dan dit huis, waarvan ik vanaf het eerste moment iets van bekendheid had gevoeld? *Het huis leest je ziel*, had het manneke gezegd. Was dat het? Bestond er een band? Een onverklaarbare band die ik nog bij elkaar moest puzzelen? Had het huis me uitgelezen als een computer een harde schijf? Maar waar kwamen die spookverschijningen dan vandaan? Wilde het huis me iets vertellen? Ik schudde het hoofd. Niets van die korte hersenkronkel sloeg ergens op. Die hele handel speelde zich onder mijn schedel af, toch? Het kon toch niet dat het huis werkelijk een naald in de groeven van mijn ziel plaatste en de plaat van mijn leven afspeelde? Ik schudde opnieuw het hoofd, werktuiglijk, zonder overtuiging. Wat ik had gezien en gehoord liet zich niet loochenen. Het manneke – was hij wel echt geweest? – had me een verklaring aangereikt en ja, hoe die ook danste met het surrealisme, ze sloot wel aan bij wat ik meemaakte. Als het huis me iets wilde vertellen over mezelf, moest ik de spookverschijning dan niet tegemoet treden? Ze confronteren? Wat kon het huis me vertellen over wat er in mijn ziel zat opgesloten? Ik voelde een schok door me heen gaan. *Wat als het huis me mijn verleden kon teruggeven?* Was dat de bedoeling? Hoe dan?

Ik wachtte de nacht af met een knoop in mijn maag en een hart dat uur na uur sneller sloeg. Maar het huis had geduld. Het sliep door de avonduren en liet middernacht ongestoord voorbij slenteren. Ik zat op de overloop, de knieën opgetrokken, mijn handen errond. Het was toen de slaperigheid mijn ogen begon te vernauwen dat het geluid ze wijd opentrok. Het eerste geluid was de ijle gil van die eerste nacht. Een verre schreeuw vol onmacht en wanhoop. Ik sprong recht. Een vrouw stapte uit de nacht en keek me aan.

Haar gelaatstrekken waren onduidelijk, net als bij de vorige verschijningen, en ik herkende haar niet. Hooguit veertig, leek me, scherp gezicht, halflang zandkleurig haar. Duidelijker dan dat zag ik haar niet. Maar één ding was wel overduidelijk: haar blik was gedrenkt in angst en pijn. Een terdoodveroordeelde die niet uit haar cel kon ontsnappen. Wie was ze? Wat deed ze in mijn huis? Een vorige bewoonster?

Een klap, als een deur die dicht wordt gesmakt. De vrouw schrok, kromp in elkaar alsof iemand haar had geslagen. Ik dacht: was zij de vrouw in het bed de vorige keer? En daar verscheen ook de man weer. Zij deed haar best een glimlach te forceren en plots had ze een bord in haar handen dat ze voor hem op een tafel zette. Het duurde maar enkele ogenblikken voor deze travestie van huiselijk geluk ontplofte in een nieuwe orgie van geweld. De aanleiding was niet eens duidelijk. Iets wat de vrouw onverstaanbaar had gezegd, een hap van het voedsel dat niet bekwam. Het deed er niet toe. Wat er wel toe deed, en wat ik, nu plots zonder angst maar met aandacht en afschuw, wel deed was alles zo goed mogelijk in me opnemen. Hoe hij het bord achteloos van tafel veegde, hoe hij met een glas naar haar gooide en raakte aan haar slaap, hoe ze wankelde en daardoor niet kon vluchten, hoe hij haar bij de haren greep en tegen de muur smakte en hoe hij opnieuw sloeg. *Sloeg*. En hoe zij ineenkromp, haar armen voor haar gezicht, en geen antwoord had.

‘Stop!’

Het woord brak door de nacht. Het slaan stopte. De man keek om. Ik had *stop* geroepen en hij had het gehoord. Zijn gezicht draaide naar me toe en hij keek naar me zonder me te zien. Hij was immers niet hier. Deze geestesverschijning was een schaduw uit het verleden. Mijn verleden. Mijn adem stokte. Ik keek in een spiegel.

Dit had het huis in mijn ziel gelezen? Dat ik een vrouw – mijn vrouw? Jill? – in elkaar sloeg, mishandelde? Dat mijn verleden een slagveld was van pijn, gramschap en brutaliteit? Had de wereld mij daarom verbannen en bleef ik alleen achter

zonder vriendin aan mijn ziekbed of familie die iets met mij te maken wilde hebben? Ontredding voldeed niet om mijn gevoel op dat moment samen te vatten. Het werd even zwart voor mijn ogen en ik dacht dat ik achteruit strompelde, niet in staat deze nieuwe realiteit te bevatten. Het tegendeel was waar: ik zette een stap vooruit – en nog één, en nog één, mijn hand voor me in de lucht, tot ze de schim aanraakte. De schim die mijn gezicht droeg.

De sluizen van mijn geheugen, van mijn verjaagde gevoelens, braken open. De tsunami van mijn verleden spoelde over me heen, sleurde me mee, verdrong me. Ik hoorde mijn eigen schreeuw van afgrijzen niet. De jongen die van kleins af aan werd vernederd, geslagen, geschopt. Die moest toezien hoe zijn moeder datzelfde lot onderging tot ze op een dag niet meer opstond en haar man – zijn vader – in de gevangenis verdween om daar te creperen. De lijdensweg van pleeggezin naar pleeggezin en de storm van razernij die in hem – in mij! – opstak en veranderde in een levenslange haat voor ieder levend wezen dat niet ikzelf was. Iedereen was mijn vijand of een ding om te gebruiken. Ik gebruikte, perste uit, gooide weg, maakte mensen kapot zonder ze te vermoorden.

Het huis ademde weer en de schim verdween, stootte mij af als een tegenpool. Ik stuitte achteruit en viel op de plankenvloer, happend naar adem als had ik net hardgelopen. De stilte viel opnieuw over het huis als een deken. Ik zakte tegen de muur en luisterde naar het wilde kloppen van mijn hart.

Wat heb ik gedaan? Ik ben een monster. Jill is gestorven, maar ik ben het niet waard dat ik leef. Ik hees me hijgend overeind en sukkelde naar de trap terwijl ik mijn gedachten probeerde te ordenen. Misschien had ik dit liever niet geweten. Maar nee: dat maakte ik mezelf maar wijs. Hoe smerig of onaanvaardbaar ook, de waarheid overtroeft onwetendheid. Bovendien was de geest nu uit de fles, die kon niet meer terug. Dus wat nu? Het huis kende mij, het wist welk monster ik was, en het zou mij er nacht na nacht aan herinneren, de beschuldigende vinger genadeloos op mij gericht. Mijn keuze?

Ik kon vertrekken. Het huis verkopen aan iemand met een vredig gemoed, iemand die rust kon vinden in de armen van dit huis dat zielen las? Maar wat was dat anders dan vluchten? De uitweg van de lafaard die voor zichzelf vlucht. Die dat in mijn geval, blijkbaar, al zijn hele leven had gedaan. De tweede mogelijkheid was dat ik bleef. Dat ik eindelijk het lef had, na al die decennia van geweld, om te boeten voor mijn daden.

Het touw ligt op de zolder.

Aan het einde van die lange herfstnacht schuifelt een oude man het huis voorbij. Een grijsaard met een stoppelbaard, een sleetse baret en een verdwenen gebit, de neus rood en de wangen gerimpeld, zwarte ogen die glimmen van nieuwsgierigheid en een gebogen rug. Hij stopt even en ziet de schaduw, die langzaam heen en weer wiegt achter het venster. Hij schudt het hoofd en zucht. 'Dus hij ook?' vraagt hij aan het huis. 'Wanneer ben je ooit verzadigd?' Het huis torst de nacht en zwijgt. Het heeft geen reden voor een antwoord. 'Je draait ze een rad voor ogen. Je licht ze op. Je stouwt ze vol met leugens van een leven dat ze niet hebben geleefd. Tot ze niet anders meer kunnen.' Nog steeds zwijgt het huis, maar het lijkt de ouderling dat het lacht. Een achterbakse lach die hem uitdaagt. 'Honger,' fluistert de man. 'Je hebt altijd honger. Maar er komt een ogenblik dat niemand je nog zal voeden.' En hij sjokt weg, naar het oosten, de ochtend tegemoet.

Finn Audenaert

Haiku

Spook van zeven uur
duikt stipt op in het journaal
voor je shot ramspoed.

De vuurjapon, een fabel van de Canarische Eilanden

Enrico Velasquez zag haar voor het eerst in het *Palacio de los Condes de la Gomera*, op het Lentebal. Vreemd genoeg viel hem de elegantie van haar danspassen niet meteen op, of de perfecte proporties van haar lichaam, maar de stof van haar japon. Misschien was dat niet zo vreemd: Enrico was de oudste zoon van een koopman en deze baljurk glansde met een rood dat rijker was dan dubbelgeweven samiet, dooraderd met een geel glorieuzer dan Birmaans goud.

Als vers gestolde lava, ging het door hem heen, met het vuur nog nagloeiend in de spleten. Moet de el minstens een zilvergewicht hebben gekost. Ik vraag me af waar ze dat vandaan haalde? Cathay? Een nog verder weg gelegen land?

Maar toen kruisten hun blikken elkaar en hij vergat alles over kostbare weefsels en onbetamelijke winsten. Haar ogen waren van een fonkelende git. In hun diepten doemden speerij-eilanden op vanachter een onmogelijk verre horizon, complete werelden gevuld met wonderbaarlijke schatten en havens die naar nootmuskaat en ylang-ylang geurden.

Hij stapte de dansvloer op, hoewel de *galop* niet zou toestaan dat hij zich meteen bij haar voegde. Ze bleef haar hoofd draaien en hield zijn blik vast terwijl ze een pirouette maakte onder de opgeheven arm van don Alessandro's jongere broer en toen verscheen er een glimlach op haar lippen.

Enrico stond verstijfd, als door de bliksem getroffen, omdat dit precies het verkeerde soort glimlach was, nog net geen minachtende grijns. Het vertelde hem dat ze hem een dwaas vond, een ineffectieve praalhans die enkel zijde en laarzen van rood saffiaanleer droeg, omdat hij geboren was onder een

donzen dekje en met een zilveren lepel in zijn mond. Enrico was eigenlijk te min om te bespotten, vertelde die glimlach hem, en haar absoluut onwaardig.

Ze verdween in de draaikolk van de finale *ronde* en toen de mannen en vrouwen uit elkaar stapten en rijen vormden om naar elkaar te buigen, was ze verdwenen. De jongere broer leek nogal in de war en staarde naar zijn rechterhand alsof hij uit een droom ontwaakte.

Enrico zag dat hij een zijden handschoen vasthield, net als de prins in dat verhaal die achterbleef met een muiltje van gevlochten ijzer.

Zij heeft hem gekozen. De handschoen past ongetwijfeld alleen aan haar hand. Het was een voor de hand liggende conclusie omdat magie in die tijd nog eenduidig en krachtig was en niet het zwakke speeltje van kaartenlegsters en wrattenwrijfsters zoals in deze decadente tijden. Ik wed dat ze haar glorieuze baljurk verwisseld heeft voor een vod van morsige jute, en rimpels op haar gezicht heeft getrokken. Haar voeten zullen niet langer sierlijk zijn, maar bonkig van het eelt, haar lokken stoffig stro. Agustín zal echter volkomen in haar ban zijn en elke vrouw en elk meisje dat hij ontmoet, zelfs tandeloze oma's, vragen om die rottige handschoen te passen. Hij vergeet te eten en te drinken, terwijl hij blootshoofds in het maanlicht dwaalt. Dames zoals zij zijn even wreed als spelende katten en sterfelijke mannen zien ze als hun muizen.

Toch voelde hij een diep verdriet dat hij geen deel uitmaakte van dat verhaal, maar slechts het mikpunt was van die spottende glimlach, een dwaas die haar aangaapte en enkel diende om te contrasteren met de onschuld en adel van de broer.

*

Hij beende naar buiten en de bries was nog steeds zo heet als een glasblazersoven, ook al woei hij recht uit zee. Hij rekte zijn nek uit: boven heel Tenerife torende de Pico del Teide, haar vulkaankegel zelfs in de zomer bepoederd met sneeuw.

De flanken van de lager gelegen hellingen straalden smaragdgroen: dit was per slot van rekening de regenachtige kant van het eiland.

Enrico bleef stokstijf staan en sprak de spreuk uit die zijn oudste zus hem had geleerd toen hij met lege handen en huilend terugkwam van zijn eerste jachtpartij.

‘Nuestra Señora de los Halcones,’ zei hij terwijl hij met de punt van zijn pennenmes in zijn duim prikte, ‘prestame Tu mirada.’ *Onze-Lieve-Vrouw van de Valken, schenk mij Uw gezichtsvermogen.*

Enrico smeerde zijn oogleden in met zijn eigen bloed en voelde zijn blik verscherpen tot zijn ogen inderdaad zo helder werden als die van een valk. En ja, bijna een halve mijl daarboven ontdekte hij een rode vonk. Het was onmogelijk dat ze in zo’n korte tijd zo hoog was geklommen. *Dus zij is er inderdaad zo eentje*, dacht hij. *Ik maak geen schijn van kans.*

Maar voor de allereerste keer had hij iets ontdekt dat hij zich onmogelijk kon aanschaffen, hoeveel pesos hij ook neerlegde. *Ik wil haar. Niet haar liefde, of zelfs maar bewondering, want alle nimfen zijn ijzig als een bergstroom. Ik wil haar hand vasthouden tijdens een wandeling over de boulevard en de jaloerse blikken van mijn broers zien. Ik wil weten dat ze van mij is, mijn gehoorzame vrouw.*

Hij volgde zijn rivaal toen hij het bal verliet. Agustin hield de handschoen vast alsof het iets sierlijks en eindeloos breekbaars was. Een vlinder misschien in de vorm van een handschoen?

Enrico had zijn valkenblik nog steeds, dus het was onnodig om Agustin op de voet te volgen. De verliefde dwaas sprak twee dames aan die de herberg net verlieten en toonde ze de handschoen. Ze speelden giechelend mee, maar de handschoen was duidelijk te petieterig voor hun vingers.

Een matrone van gevorderde leeftijd was de volgende, wat aantoonde dat Agustin zijn klassieken kende. De prins hield *Cenicienta van het ijzeren muiltje* eerst voor een bedelaarsvrouw, met haar vormeloze jurk en haar bezem, maar

dat ze op één schoen hinkte, had hem op het spoor gebracht.

Ook deze keer had hij geen geluk. Hem verder volgen had geen zin: Agustin had duidelijk een lange zoektocht voor de boeg. Zijn schoonheid van het bal zou zich niet zo makkelijk laten vinden.

*

Enrico sloeg rechtsaf en krom naar de villa van zijn oudste zus, de plek die de dorpingen nog steeds het Huis van de Ooievaars noemden, ook al had er al een eeuw lang geen enkele ooievaar gezeten. Als dat al ooit het geval was geweest.

Ze opende de deur zelf, inspecteerde hem van top tot teen.

‘Betoverd, jij arm kind. Precies zoals mijn uil me al waarschuwde.’

De huid van zijn oudste zus voelde ruw als schuurpapier onder zijn lippen toen hij haar op de wang kustte. Esmeralda had een neus die twee maten te groot was voor haar gezicht. Haar tanden stonden schots en scheef achter lippen vol kloofjes. Ze had die onvolkomenheden met een paar spreuken kunnen corrigeren. Esmeralda vond het echter juist heerlijk om een *bruja*, een heks te zijn, en de prijs van schoonheid of domweg gewoontjes te worden, zou haar de helft van haar krachten kosten. Elk respectabel dorp had een burgemeester, een priester en een heks, en hoewel de priester zijn best deed haar te negeren, stond de burgemeester vaak genoeg voor haar deur, met zijn hoed in de hand.

‘Die vrouw,’ vroeg Esmeralda zodra ze zaten, ‘hou je van haar?’

Enrico fronste zijn wenkbrauwen, spreidde zijn handen. ‘Ik...’

‘Dat vermoedde ik al,’ knikte zijn zus. ‘Je wilt haar bezitten. Als een *hidalgo* die een prachtig wild paard vrij ziet galopperen, de manen wapperend in de wind.’

‘Ja, dat is het precies.’ Hij balde zijn vuisten. ‘Ik wil haar bezitten!’

‘Dat is zo dichtbij als je ooit bij liefde kunt komen,’ knikte

Esmeralda. ‘Het is niet anders. Ik zal zien wat ik voor je kan doen.’

‘Kijk me niet zo aan!’ riep Enrico. Haar glimlach was vol mededogen en het was ondraaglijk om twee keer op een dag door een vrouw te worden geminacht. ‘Wat weet jij van liefde? Geen man kan jou kussen zonder te kokhalzen! Je bent zo lelijk als een egel!’

‘O, mijn broertje, je moet mijn liefdesleven niet onderschatten. Om middernacht dalen demonen af naar mijn terras. Ze zijn harig als piraten en hebben penissen die kaarsrecht zijn en zo groot als die van een paard. Ze noemen me “Schoonste aller vrouwen” en “Prinses” en menen het.’ Ze grinnikte. ‘Mijn nachten zijn welgevuld en het ontbreekt mij aan niets.’

‘Je zou moeten branden in de hel,’ snauwde hij bijna, maar hij herinnerde zich net op tijd waarom hij haar bezocht. ‘Kun je me helpen?’

‘Natuurlijk. Al zal er een prijs zijn.’

Dat was een aspect dat Enrico gemakshalve even was vergeten. Hij kreeg buikkrampen zo hevig als had hij een trede op de trap gemist. ‘Wat zou die prijs zijn?’ Bij elke andere gelegenheid zou hij hebben gevraagd: ‘Hoeveel?’ maar duisterlingen waren niet geïnteresseerd in pesos of ordinaire goudstaven.

‘Ik heb er geen flauw idee van. Het wijst zich vanzelf uit.’ Ze sloeg haar armen over elkaar. ‘Duisterlingen kunnen enkel betaald worden met jouw leed. Ze zijn dienaren van de Lichtdrager, van de machtige Lucifer, en ze haten ons. Ze willen onze ellende vergroten en zich volzuigen met onze wanhoop.’

‘Ik begrijp het. En jij zuigt met ze mee.’

‘Ik hou wel van een vleugje zwavel. Ik val altijd op het verkeerde soort mannen.’ Ze streek door zijn haren en hij deinsde terug. ‘Daarom heb ik je altijd gemogen.’

‘Vertel me nu maar wat ik moet doen.’

Ze slenterde naar het huisaltaar en draaide het kruis met

de Heiland met Zijn gezicht naar de muur en deed hetzelfde met het beeldje van Maria del Carmen.

‘Er zijn zaken die de Moeder en de Zoon niets aangaan,’ verklaarde zijn zus en horizontale vliezen gleden over haar ogen, waardoor ze bleek en pupilloos werden.

Enrico hoorde haar tegen de lege lucht fluisteren en er kwam een antwoord terug, maar in geen enkele taal die zijn huisleraar ooit ook maar benoemd had.

‘Och ja, ja,’ mompelde zijn zus. ‘Dat had ik zelf moeten bedenken.’

Ze opende haar ogen. ‘Steel domweg Agustins handschoen. Ze wil dat hij haar vindt en Agustin pakt het op de verkeerde manier aan. Dat meisje is geen *Cenicienta*, geen haarden schrobbed grietje dat wacht op een prins. Het gaat niet om het meten van meisjeshanden door ze in de handschoen te steken. De verliefde man hoort zelf de handschoen aan te trekken. Het zal zijn wijsvinger onmiddellijk in de juiste richting laten wijzen.’

‘Ik snap het. Wat is het addertje onder het gras?’

‘De handschoen is een levend iets, een deel van het meisje zelf. Het zal waarschijnlijk je bloed drinken of de kalk uit je botten zuigen. En ik denk niet dat die handschoen de gemakkelijkste weg naar het meisje zal kiezen. Agustin, of jij, zal over kloven moeten springen, kolkende bergstromen moeten doorwaden, afdalen in diepe grotten.’

‘Geen prijs is te hoog,’ hoorde hij zichzelf verklaren en dat klopte. Hij had nog nooit zo’n verlangen gevoeld, zo’n verterende lust. De gedachte aan het meisje maakte zijn benen slap als deeg, liet zijn gedachten achter elkaar aan jagen als hondsdolle jachthonden.

‘Ze heeft je echt in de war gebracht,’ zei zijn zus, ‘en ik denk dat ze dat niet eens van plan was. Ze heeft haar zinnen op Agustin gezet. Je bent gewoon bijvangst. Het spartelende spierinkje.’

‘Deze ongewenste sardine zal in een haai veranderen en haar vangen. En ik weet precies hoe.’

*

Garachico was een welvarend handelscentrum dat zilver en goud van de andere kant van de oceaan haalde en de lokale wijn en suiker exporteerde: de *Iglesia de Santa Ana* was overeenkomstig prachtig. Het plafond was van Duitse makelij, in Mudejar-stijl. Aan weerszijden van de muur stonden in prachtige kleuren beschilderde houten beelden. De Christus achterin was vervaardigd van maïspasta en zo licht dat een enkele parochiaan hem op zijn rug kon dragen.

Enrico zocht de kerk af, maar er viel geen priester te be-
kennen. Prima. Hij beende naar de doopvont en stak zijn lin-
kerhand in het wijwater. Geen duivelshandschoen zou *zijn*
bloed drinken!

*

Vervolgens daalde hij af naar de haven, zoals altijd onder de
indruk van de machtige zeilschepen. Een enkele slag op het
water roeien zou hem groen van zeeziekte naar adem doen
happen: hij zou nooit naar die legendarische landen afreizen
waar de specerijen vandaan kwamen.

Ah, daar was Agustin, deze keer omringd door een stel
jouwende kwajongens.

‘Agustin,’ klonken hun verrassend heldere stemmen,

‘O Agustin,

Hij zoekt een bruid

Maar zijn handschoen past nooit.

Het is de dochter van de bakker dan,

of de naaister van de hertog,

of wie weet,

Freule Catherina’s gouvernante?

*Het moeten de koorknapen zijn, dacht Enrico. Ze zingen in
zo’n hemelse harmonie. Een betere kans krijg ik nooit.*

Hij rende op de jongens af, zwaaiend met zijn stevige
wandelstok en ze vlogen uiteen als opgeschrikte duiven.

‘Waar zongen die lui eigenlijk over?’ vroeg hij Agustin. ‘Op zoek naar een bruid?’

‘Ik weet dat het een beetje raar klinkt,’ zei Agustin. ‘Maar ik ontmoette een dame op het bal.’ Hij liet Enrico de handschoen zien die nogal smerig was geworden. Niet alle vrouwen waren dames en wasten hun handen. ‘Ik verloor haar midden in de dans, maar ze gaf me haar handschoen.’

‘En nu wil je met haar trouwen?’

‘Het valt niet uit te leggen. Ik weet niets over haar. Niet eens haar naam of de status van haar familie. Maar ze droeg een prachtige japon, dus ze moeten wel van onze klasse zijn.’

‘Ik vind het niet gek. Alleen heerlijk romantisch. Als in een ridderlied.’

Ze waren de schaduw van een steeg ingelopen en plotseling wist Enrico precies wat hij moest doen. Zijn linkerhand bewoog bijna vanzelf en zijn knipmes glipte tussen de vijfde en zesde rib en doorboorde Agustins hart.

Enrico plukte de handschoen uit de vingers van de stervende man en wandelde ongehaast weg. De havenkant was het ruige deel van de stad en de matrozen waren weinig beter dan beesten. Een dwaas die daar rondliep en met een dameshandschoen zwaaide, zou een voor de hand liggend slachtoffer zijn.

‘Alles is geoorloofd in liefde en oorlog,’ mompelde hij tegen zichzelf en het leek volkomen in orde, het enige juiste. ‘Ze is van mij. *Bedoeld* om van mij te zijn.’

Enrico had nog nooit iets groters gedood dan een van die geïmporteerde kalkoenvogels en het doden van Agustin deed zijn hart roffelen van vreugde en opwinding. *Ik ben eindelijk werkelijk volwassen, een man.* Ja, het was een overgangsritueel. Een rivaal vermoorden om de liefde van je vrouw te winnen. Ze zou zijn actie zeker begrijpen, ja, toejuichen.

De handschoen leek sierlijk en natuurlijk zou een edelgeboren dame kleine handen hebben, zo bleek als maneschijn. Niet zoals de rode en grove handen van zijn zus, die beter bij een wasvrouw pasten.

De handschoen gleed echter moeiteloos over zijn vingers, zacht en soepel als slangenleer.

Een magische handschoen kent zijn meester.

Zijn huid tintelde niet en niets probeerde zijn wijsvinger te bewegen. *Het heilige water werkt. Het houdt mij veilig.*

Breng me naar je meesteres, zou waarschijnlijk het verkeerde bevel zijn. De handschoen zou hem over het halve eiland laten stommelen voor hij haar uiteindelijk vond, zijn kleren aan flarden en met nog maar één laars.

Er zat wijsheid in de oude verhalen, instructies voor iedereen die met het occulte in aanraking kwam. Ongetwijfeld was ze een vormveranderaar. Ze had haar mantel nodig om haar magie uit te oefenen, net als de selkies die in zeehonden of zeeleeuwen veranderden zodra ze hun huid aantrokken. De dame wilde zich waarschijnlijk in het volle zicht verstoppen door eruit te zien als een gewoon mens. Dat zou niet werken zolang ze haar magische mantel droeg. Wie haar verstopte mantel vond, moest zij gehoorzamen.

Nu waren er andere dingen die zijn zus hem over magie had geleerd: een deel blijft altijd in contact met het geheel. De handschoen en de mantel zouden verbonden blijven, zoals een zwaard en zijn schede bij een ridder. Het tweede was om zelfverzekerd te zijn bij magische voorwerpen: een amulet of een betoverd zwaard waren als jachthonden. Ze hadden een meester nodig.

‘Ga absoluut niet naar haar toe!’ beval hij de handschoen. ‘Maak jezelf compleet. Leid mij naar haar vuurjapon!’

Er volgde een miniem rukje aan de handschoen, toen volgde een volkomen evidente richting die zijn voeten verlangden te gaan.

*

De weg was duidelijk van het in-een-rechte-lijn-soort. Hij moest steil omhoog door het laurierbos dat de stad omringde, over een dozijn rotsblokken zo groot als een huis klimmen.

Hij durfde niet van het pad af te wijken dat de handschoen hem wees: het trekken van de handschoen viel weg zodra hij van richting veranderde.

Hij stak een open plek over en voelde hoe de magie zich verdikte. De stank van rottend koper vulde zijn neus, bitter en metaalachtig.

De japon hing in het volle zicht aan een boomtak, maar zonder de handschoen had hij er waarschijnlijk straal overheen gekeken. Zelfs nu hadden zijn ogen de neiging weg te draaien zodra zijn blik op de jurk viel.

De japon leek te leven, maar niet zoals bij een opspringende vis of zelfs maar een boom. Hij had de immense vitaliteit van een waterval of een laaiende bosbrand.

Ja, bosbrand kwam in de buurt. Zijn eerste indruk op het bal was de juiste geweest: de japon was gemaakt van levende lava, die de berghelling afraasde en onderweg alles in vuur en vlam zette. *Ze moet een vuurgeest zijn. Een van de demonendochters van de vulkaan.*

Met zijn gehandschoende hand plukte hij de jurk van de tak. Als hij de andere had gebruikt, zou die waarschijnlijk verkoold zijn tot een sissende stomp.

De japon bleek onverwacht zwaar, bijna als een maliënkolder. Het gewicht ebde snel weg, alsof hij hem als eigenaar accepteerde.

‘Wel, wel,’ klonk een stem van links. ‘Je hebt mijn jurk dus gevonden?’

Zelfs als gewoon mens was ze nog steeds adembenemend mooi, gebeeldhouwd van veel fijner materiaal dan stervelingen. Haar tressen glansden nachtzwart en parelmoeren bannen achtervolgden elkaar bij elke beweging van haar hoofd. Haar huid was als levende zijde, exquisite bleek alsof ze haar hele leven in het maanlicht had gewandeld.

‘Ik heb je jurk, je magische vel. Je moet me in alles gehoorzamen.’

‘Dat is het geval, heer.’ Er klonk woede in haar stem en Enrico wist dat als ze ooit de jurk in handen zou krijgen, het

hem duur te staan zou komen. Zijn ogen uitgepikt door bergkraaien en zijn hart uit zijn ribbenkast geklauwd, maar dat zou ze waarschijnlijk nog te genadig vinden.

‘Vertel me je naam,’ beval hij haar, zijn kracht testend. Als je de ware naam van een magisch wezen kende, had je de overhand, japon of geen japon.

‘Idaira Guayota’s-dochter.’

Enrico voelde een steek van schrik. *Guayota’s-dochter*. Guayota was de duivel van de Guanchen geweest en hij woonde in de centrale vulkaan. Dit was als het ontvoeren van een prinses die bovendien de dochter van een uitzonderlijk kwaadaardige koning was. *Ik moet op mijn tenen lopen. Geen enkele fout maken.*

Hij bood haar zijn vrije arm aan. ‘Kom met me mee, Idaira Guayota’s-dochter. Doe nooit iets om me pijn te doen of te kwetsen, Idaira Guayota’s-dochter.’ *Gebruik haar echte naam zo vaak mogelijk. Dat zal haar aan mij binden.*

‘Ik luister en gehoorzaam,’ zei ze, net als in de oude Arabische verhalen. Maar hij wist dat elk verhaal uniek was, dat er geen lang en gelukkig mogelijk was. *Ik ben een idioot. Dit is alsof ik een tijger tot vrouw neem of met een slang vrij.*

*

Er *had* eigenlijk een bruiloftsfeest van een week moeten zijn, als de oudste zoon van de machtigste koopman van Garachico een edelvrouw tot echtgenote nam. Misschien later?

De zon was al onder toen hij het huis van de priester bereikte.

Vader Fernando opende de deur in zijn nachthemd, een slaapmuts met een belachelijke roze pompon scheef op zijn dunne krullen.

‘Ja, don Enrico?’ zei hij, en maakte een nog diepere buiging toen hij Idaira opmerkte. ‘Mevrouw.’ Hij spreidde zijn armen. ‘Tot uw dienst, heer. Wat kan ik voor u doen?’

Vader Fernando wist dat kooplieden zijn kerk hadden ge-

bouwd en wie het offerblok met aalmoezen voor de armen vulde.

‘We willen trouwen,’ zei Enrico. ‘Inmediatamente.’

‘U en de dame?’ Hij keek Idaira aan. Gods zegen geven als een van de partners daar geen zin in had, kon alleen maar tot problemen leiden.

‘Hij wil met me trouwen,’ zei Idaira, ‘dus dat gaan we doen.’

Het was niet de meest vurige liefdesverklaring die de priester ooit had gehoord, maar het leek voldoende.

Hij maakte de koster wakker, die naar buiten snelde om de vereiste drie getuigen te halen.

Een van de getuigen was de tuinman, maar met een tuinman was niets mis, besloot Enrico. Waren niet lieden van nederige afkomst juist het meest geliefd in de ogen van de Heer?

*

‘Ja, dat doe ik,’ echode Idaira Enrico en dat was het dan. Ze waren nu man en vrouw.

Daarna moesten er nog verschillende papieren worden ondertekend, de leges betaald, maar toen waren ze vrij om te gaan.

*

Idaira bekeek haar nieuwe huis met een slecht verborgen afkeer.

‘Zo klein. En we gaan wonen boven een pakhuis vol stinkende vis en vaten aangengde wijn?’ Ze legde haar handen op haar heupen. ‘Thuis hebben we gangen die zich honderd mijl uitstrekken, kroonluchters gemaakt van duizend vuurpalen. Hete en ijsskoude bronnen.’

‘Het huis van don Agustin is niet veel groter dan het mijne.’

‘Ik was niet van plan met hem te *trouwen!*’

‘Oh?’

‘Ik zou hem het hele eiland hebben rondgeleid tot hij in lompen gekleed voortstropelde en zelfs zijn eigen jachthonden tegen hem blaften en naar zijn kuiten hapten. Hij zou me uiteindelijk vinden op een hoge klif, gekleed in mijn prachtige jurk. Ik zou mijn armen openen en hem toestaan mij te omhelzen. Ik zou hem “mi amor” noemen.’ Ik zou hem kussen en hem dan vertellen dat dit de laatste en enige kus was die hij ooit van mij zou krijgen.’ Ze glimlachte. ‘Hij zou van de klif springen en ik zou neerkijken op de kleine kapotte pop die daar op de strandkiezels lag. Dat zou mij een grote en heerlijke voldoening geven.’

‘Heb je zo’n hekel aan mensen dan?’

‘Jullie zijn zulke treurige en lelijke imitaties van ons! Ik heb nooit begrepen waarom de Godin jullie gemaakt heeft.’

*

In zijn appartement borg Enrico de jurk in de ijzeren kist op die zijn grootvader had gebruikt voor zijn goud- en zilverstaven. Geen enkel ook maar vagelijk magisch wezen kon ijzer aanraken, maar hij zorgde ervoor die beveiliging met een bevel extra te versterken. ‘Raak deze kist nooit aan, Idaira Guayota’s- dochter.’

‘Ik luister en gehoorzaam, mijn echtgenoot.’

‘Goed. Trek nu je kleren uit en kom in mijn armen.’

Ze gehoorzaamde en haar lichaam was even vreemd en wonderbaarlijk als hij had gehoopt. Haar huid voelde veel heter aan dan die van een sterfelijke vrouw. Het was alsof je een warmwaterkruik van mensenformaat vasthield, maar dan heerlijk soepel en geurig. Zijn nieuwe vrouw rook absoluut niet naar zwavel, wat zijn zus ook over demonen had beweerd. Denk aan wilde salie en bloeiende tijm op een zomerse heuvel, de geur van hemelrijke rozen in de schaduw van een rotsblok.

Hij bedreef de liefde met haar en het *was* de liefde bedrij-

ven, waarbij hij zich zo teder mogelijk gedroeg. Hij had het, zoals zijn zus had verkondigd, echt te pakken.

*

Hij werd wakker met haar perfecte porseleinen gezicht verlicht door de ochtendzon, terwijl ze hem teder aanstaarde.

‘Je lacht. Vond je het leuk? Hou je van mij?’

‘Dat is makkelijk te beantwoorden. Wij demonen hebben nooit lief en jij bent zo lelijk als een aap. Ik zou al je botten willen breken en je bloed willen drinken. En ik lach omdat jij je zaad in mij hebt gestopt en ik nu zwanger ben. Dat betekent dat je nooit meer een kind kunt verwekken bij een sterfelijke vrouw. Je staf kan zich alleen nog voor mij oprichten.’ Ze likte haar lippen. ‘In hun ogen ben je weinig beter dan een muilezel.’

Liefde was inderdaad te veel gevraagd. Maar ik heb een kind! En bij de eerste poging al!

‘Je zoon zal mij bevrijden en je familie ruïneren,’ zei ze tegen hem, nog steeds teder glimlachend.

De woorden en de profetie rolden van hem af als water van de pels van een otter. Hij reikte weer naar haar, opnieuw vervuld van wellust.

*

Die dag betoverde ze hen allemaal, zelfs zijn moeder die eerder klaagde over het verlies van een volmaakt mooi huwelijksfeest. Zijn zus en zijn vrouw keken elkaar aan en leken toen tot overeenstemming te komen. Esmeralda pakte Idaira’s hand en zei: ‘Ik weet zeker dat we de beste vriendinnen zullen worden.’

Idaira grijsde terug: ‘Daar twijfel ik geen moment aan. We hebben tenslotte zoveel gemeen.’

Idaira was behoorlijk gepassioneerd en leek haar plichten als echtgenote serieus te nemen. Vaak werd Enrico de

volgende ochtend pas wakker nadat de haan het kraaien had opgegeven en weer naar zijn slaapplaats was teruggevlogen. Hij was moe tot op het bot, een hoge piep snerpte in zijn oren.

‘Het is geen enkele vorm van duistere magie,’ zei zijn zus tegen hem, ‘en ze is zeker geen vampier. Je bent een man.’

‘Ja?’

‘Ik bedoel, ik kan jullie twee horen. En ja, elke avond drie keer klaarkomen, daar heeft een vrouw geen probleem mee. Hoe ouder we worden, hoe meer zin we krijgen. Maar elke man die ouder is dan achttien gaat dat vermoeiend vinden.’

‘Ik, ik,’ stotterde Enrico in protest, ‘ik ben nog even potent als altijd!’

‘In je dromen, broertje.’

Hij zwoer al het te vette of overdadig gekruide eten af, dronk enkel water, sprintte elke ochtend om de hele stad en het leek een tijdje beter te gaan.

Toch was hij een beetje opgelucht toen haar buik begon op te zwellen en hij een pauze kon inlassen tot de baby geboren was. Hij mompelde zaken als: ‘In jouw delicate toestand’ en ‘Misschien is het beter dat we een tijdje apart slapen.’

Ze keek hem aan en sabelde hem neer met die verdomde Mona Lisa-glimlach. *Ik weet heel goed wat er aan de hand is. Jij nietig mensje. Zelfs hoogzwanger ben ik domweg te veel vrouw voor jou.*

*

Toen de bakkersdochter de derde nacht bij hem aanklopte, liet hij haar binnen. Dat had hij niet moeten doen. Het be- wees enkel dat Idaira gelijk had gehad, dat vrijen met sterfe- lijke vrouwen geen optie meer was.

‘Sorry, heer,’ zei ze. ‘Het was mijn eigen idee niet. Je zus heeft me gestuurd en omdat zij de wijze vrouw is...’

Hij trok een van de ringen van zijn vingers, die met de ro- bijn.

‘Sst. Het was jouw schuld niet. Je bent een lieve meid.’

Ze pakte de ring en vluchtte zijn kamer uit.

Hij durfde zijn ogen niet meer te sluiten nadat ze was vertrokken. De afgelopen drie nachten was Agustin zijn dromen binnengeslenterd. Hij droeg nog steeds dezelfde verwarde uitdrukking als toen hij stierf. Hij hield de handschoen vast, maar nu zat er bloed op.

‘Je hebt me vermoord als een klokkende kalkoenvogel,’ zei Agustin. ‘Alsof ik maar een *beest* was.’ Het slachtoffer van Enrico schudde verwonderd zijn hoofd. ‘Waarom? Je haatte me niet eens.’

‘Ze had jou gekozen,’ legde Enrico uit. ‘Daar kon ik niet tegen.’

‘Je hebt me vermoord omdat je van haar hield? Dan is het in orde.’

Maar het was helemaal niet in orde, want Agustin kwam de volgende nacht terug en stelde precies dezelfde vraag.

‘Een geest die je achtervolgt.’ Zijn zus wreef over haar kin. ‘Was dat degene die je hebt vermoord?’

‘Hoe weet je...’ *Stomme vraag.* ‘Ja. Augustinus.’

‘Sorry, als een van mijn zuster-heksen hem nu had gestuurd om je te bespoken, *no hay problema*. Met zilverstukken en dreigementen valt er veel te regelen. Maar dit is een geest van de gerechtvaardigde woede. Niets duivels.’

‘Omdat ik die geest verdien?’

‘Hij zal door je dromen stampen totdat je hem een verklaring geeft die hij kan geloven.’

*

De baby werd geboren op een schitterende meidag, de diepblauwe lucht versierd met gevederde cirrus.

Idaira schreeuwde niet één keer, alsof de geboorte van zijn kind net zo gemakkelijk was als een moederpoes die haar kittens werpt.

De deur ging open en de vroedvrouw zei: ‘Don Enrico, u heeft een zoon.’

Toen hij binnenstapte, deed de stank van magie hem kokhalzen. De baby zoog aan een perfecte, albasten borst en groeide met elke slok. Zijn zwarte babyhaar viel uit en er groeiden rode krullen in. Krullen zo gloeiend rood als vuur. Hij keek op, al zo groot als een peuter, en Enrico zag dat zijn ogen even glinsterend gitzwart waren geworden als die van zijn moeder. Even zwart en even intelligent

‘Mijn lieve zoon,’ zei Idaira, ‘breng me mijn jurk.’

‘Ja, moeder,’ antwoordde de jongen en sprong van het bed, opende de ijzeren kist. Omdat hij op zijn minst halfsterfelijk was, hield het ijzer hem niet tegen.

‘Nee!’ schreeuwde Enrico en graaide naar de jurk. Schroeïende vlammen raakten zijn vingers en hij deinsde terug. De pijn deed zijn ogen tranen, en het laatste beeld dat hij van zijn vrouw en zoon had, was daarom wazig, maar toch duidelijk genoeg.

Idaira droeg haar vuurjapon weer en wiegde zijn zoon in haar armen. Ze gebaarde naar de berg: ‘Je bent vergeten mijn broers uit te nodigen voor onze bruiloft. Ik heb die fout net hersteld. Ze komen nu mijn zoon opzoeken met geschenken.’ Ze stapte op de reling van het houten balkon en Enrico zag twee bergkraaien wegfladderen.

Een vlaag ovenhete wind deed de palmbomen voor de loods wiegen. Zeven lavastromen kronkelden vanaf de helling van de Montana Negra naar beneden en zetten het laurierbos in brand.

Zijn zus nam hem bij de arm. ‘We kunnen beter vertrekken. De lava zal onze pakhuizen wegvagen en pas halverwege de baai stoppen.’

*

De lucht was gevuld met verstikkende as en zwavel en ze vluchtten de kade af waar de schepen hun zeilen ontrolden of in doodsangst wegroeiden.

Ze sprintten langs het paleis van de graaf van Gomera, de kerk.

‘Mijn huis,’ riep Enrico’s oudste zus de panische dorpe-lingen toe. ‘Daar gaan we heen. Daar komt de lava niet.’

En omdat ze de *bruja* van het dorp was, de wijze vrouw, twijfelde niemand aan haar woorden.

De uitbarsting duurde meer dan een week en Enrico zag hoe de hele haven zich vulde met langzaam afkoelende lava. De pakhuizen van zijn familie waren de eersten die afbrandden en hoewel ze nog steeds geen armoedzaaiers waren, kon hij zich kristalhelder voorstellen wat er verder ging gebeuren. Garachico was de Poort naar Amerika geweest, maar het was voortaan een poort die stevig vergrendeld en onomkeerbaar dichtgetimmerd zat. Nu de wijde baai verdwenen was, zouden de grote schepen doorvaren naar Puerto de la Cruz.

*

Het was de tiende dag, zo vroeg in de ochtend dat geen enkele hond blafte of een haan kraaide. Enrico hoorde een klop op de deur en ging de trap af omdat zijn zus geen bedienden had. Of in ieder geval geen menselijke bedienden.

Hij deed de deur open en zag alleen een donker silhouet. Enrico fluisterde de valkenspreuk en zijn zicht werd onmiddellijk helder.

Op de drempel stond een jongeman. Een jongeman van ongeveer zijn eigen leeftijd, maar de roodbruine krullen en de intens zwarte ogen vertelden hem wie het was.

‘Mijn moeder wil graag haar handschoen terug,’ zei Enrico’s zoon.

Enrico opende zijn buidel. ‘Ik draag hem altijd bij me.’

De handschoen had zichzelf op de een of andere manier schoongemaakt en leek zo goed als nieuw toen zijn zoon hem aannam.

‘Ze zei dat ik je moest vertellen dat ze je niets kwalijk

neemt. Ze vindt het heel amusant om een zoon te hebben en zou uit zichzelf nooit zo'n absurde actie als het baren van een kind hebben bedacht.'

'Dat is goed om te horen.'

Ze stonden de heuvel af te kijken, naar het afgebrande klooster en de lelijke zwarte cirkel die de hele baai vulde. Het was een ontspannen stilte: een vader en zijn volwassen zoon.

'Je mag ook wel met de bakkersdochter trouwen,' zei zijn zoon. 'Ze koestert nog steeds warme gevoelens voor je en zou je zelfs met je halve vlag aannemen. En zelfs die handicap valt te verhelpen.'

Hij raakte Enrico's voorhoofd aan en plotseling verloren zijn herinneringen al hun urgentie. Zijn nachten met de dochter van de vulkaan werden een prachtig, maar niet bijster geloofwaardig verhaal dat hij ooit door zijn grootmoeder had horen vertellen. Zelfs zijn moord op Agustin veranderde in iets mythisch, twee rivalen die vochten om de hand van een prinses. Hij voelde zich nog steeds schuldig: het was een laffe daad geweest, maar de gifangel was eruit getrokken.

Enrico stond met zijn ogen dicht en voelde de details vervagen en goud worden in de hervertelling. Voor het eerst sinds het bal voelde hij zich bijna gelukkig.

Toen hij zijn ogen opende, was zijn zoon verdwenen. Een kraai fladderde weg, maar alleen in sprookjes kunnen mensen zichzelf in vogels veranderen.

*

Het jaar daarop huwde Enrico de bakkersdochter en zij schonk hem twee overlevende kinderen: een zoon met een klompvoet en een nogal lelijke dochter. Daar was weinig mis mee: zijn zoon bleek verbluffend handig met cijfers en zou net als zijn vader koopman worden. Zeg nu zelf, je hoeft niet te sprinten als je de transacties van die dag in het grootboek noteert?

Zijn oudste zus had zijn dochter onder haar hoede genomen en ze gingen vaak wandelen in het bos, op zoek naar kruiden, geneeskrachtig of anderszins. Rima zou waarschijnlijk de volgende *bruja* van het dorp worden en die haakneus zou juist een pluspunt zijn.

Hij hield bijna evenveel van zijn beide kinderen als van zijn vrouw.

En zo eindigt de vertelling over de man die met de dochter van de vulkaan trouwde.